

WÓJT GMINY DĘBE WIELKIE

ul. Strażacka 3

05-311 Dębe Wielkie

tel. (025) 756-47-00, fax. (025) 756-47-34

www.debewielkie.pl, e - mail sekretariat@debewielkie.pl

Dębe Wielkie, 9 maja 2022 roku

RG.0003.2.2022

Pan

Leszek Woźnica

Radny Gminy Dębe Wielkie

Wójt Gminy Dębe Wielkie, odpowiadając na zapytanie z dnia 26 kwietnia 2022 roku Pana Leszka Woźnicy Radnego Gminy Dębe Wielkie dotyczące podjętych działań w celu usunięcia pomnika żołnierzy Armii Radzieckiej znajdującego się w miejscowości Dębe Wielkie, udziela następujących wyjaśnień.

Korespondencja w przedmiotowej sprawie rozpoczęła się w roku 2018 i trwa do chwili obecnej, a przedstawia się ona następująco:

1. Dnia 27 lutego 2018 roku – Wójt Gminy Dębe Wielkie wystąpił do Instytut Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii czy pomnik żołnierzy Armii Radzieckiej znajdujący się w miejscowości Dębe Wielkie dz. nr ewid. 873/2 wypełnia normę z ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. *o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz.U. z 2017 poz. 1389) i powinien zostać usunięty.

W piśmie odniesiono się także do istotnych kwestii takich jak: obiekt jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków pod nr 43/1742 oraz jest usytuowany w miejscu pochówku żołnierzy radzieckich, a także, że zgodnie z opinią Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie Delegatura w Siedlcach do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (*uchwalonego uchwałą SR.XXII.0007.204.20016 z dnia 6.10.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 6.12.2006 r. poz. 10737)*) jest objęty strefą ochrony konserwatorskiej zachowanych elementów zabytkowych KZ-B/3. W strefie B obowiązuje m.in. zasada: *nakaz zachowania w miejscu dotychczasowej lokalizacji*.

2. Dnia 28 lutego 2018 roku Wójt Gminy Dębe Wielkie poinformował Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie o skierowanym wystąpieniu do IPN i również zreferował stan prawny pomnika przywołując argumenty opisane powyżej.

3. Dnia 13 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Dębe Wielkie poinformował Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, że w ustawowym terminie do 31 marca 2018 r. pomnik nie został usunięty, wskazując przyczyny takiego stanu, m.in., że stan prawny nieruchomości nie jest uregulowany, a Gmina Dębe Wielkie nie jest właścicielem pomnika, a obowiązek ustawowy ciąży na właścicielu, następnie że istnieje domniemanie wyłączenia obowiązku usunięcia pomnika, gdyż pomnik znajduje się na terenie cmentarzy albo innych miejsc spoczynku oraz że nadal obowiązuje umowa międzynarodowa dot. m.in. o należytych utrzymaniu miejsc spoczynku.

4. Dnia 23 maja 2018 roku - Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie poinformował Wójta Gminy Dębe Wielkie, iż należy uznać pomnik jako pozostałość po mogile wojennej i podlega rozbiórce w oparciu o *ustawę o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego(...)*

5. Dnia 6 czerwca 2018 roku - Wójt Gminy Dębe Wielkie udzielił MUW odpowiedzi na powyższe pismo, uznając, że nakaz ustawowy nie może się odnosić do Wójta ani do Gminy Dębe Wielkie ponieważ nie jest ani właścicielem ani użytkownikiem wieczystym gruntu, na których pomnik jest posadowiony, niemniej jednak nie zgłasza zastrzeżeń co do zasadności fizycznego usunięcia pomnika. Dowodem nieustalonego stanu prawnego dołączanego do pisma jest wypis z rejestru gruntów z dnia 6 czerwca 2018 r.

6. Dnia 3 lutego 2020 roku – Wojewoda Mazowiecki zwrócił się z pytaniem czy pomnik został usunięty, a w przypadku nieusunięcia o przekazanie danych koniecznych do prowadzenia postępowania administracyjnego.

7. Dnia 12 lutego 2020 roku na skutek wystąpienia MUW przekazano dane niezbędne dot. lokalizacji, nr ewid. działki, treści inskrypcji. Dane zostały przekazane Wojewodzie w celu prawidłowego prowadzenie postępowania administracyjnego.

8. Dnia 9 marca 2022 roku - Prezes IPN skierował wystąpienie do Wójta Gminy Dębe Wielkie dotyczące dekomunizacji przestrzeni publicznej, m.in. deklarując współpracę za pośrednictwem Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa.

9. Dnia 29 marca 2022 roku – Wójt Gminy Dębe Wielkie udzielił odpowiedzi Prezesowi IPN również deklarując współpracę w kwestii usunięcia pomnika zgodnie z prawem przywołując m.in. informację o przekazaniu sprawy Wojewodzie Mazowieckiemu.

Dalsze postępowanie w sprawie usunięcia pomnika żołnierzy Armii Radzieckiej znajdującego się w miejscowości Dębe Wielkie jest uzależnione czy podlega on przepisom o cmentarzach wojennych, czy jest objęty umową międzynarodową. Procedura także nie może pominąć aspektu prawnego związanego z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto Gmina Dębe Wielkie nie będąc właścicielem nie może ingerować w ten teren.

Z poważaniem

WÓJT
Krzysztof Kalinowski

W załączeniu:

1. Kopia korespondencji prowadzona w przedmiotowej sprawie

Pismo opracowała:
Małgorzata Tkaczyk
Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Ekologii
Urzędu Gminy Dębe Wielkie
Tel. 25 756 47 48